

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

- 4539 -

Sayı : 64314391-110.01.18-[514-185]-4539
Konu : Nöbet Ücreti

14.05/2015

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 16.05.2014 tarihli ve 57802651-869/29931 sayılı yazınız
b) 22.04.2014 tarihli ve 57802651-869/24839 sayılı yazınız.

İlgi (a) ve (b)'de kayıtlı yazı ve eklerinin incelenmesinden nöbet ücreti ödemelerinde tereddütlerin bulunduğu ve konu hakkında Bakanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

1-657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 33 üncü maddesinin birinci fıkrasında, memurlar ve sözleşmeli personele ödenecek nöbet ücreti düzenlenmiş, ikinci fıkrasında üniversitelerin yataklı tedavi kurumlarında çalışan ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun ek 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında olanların da bu madde hükmüne tabi olduğu belirtilmiş, üçüncü fıkrasında icap nöbetine ilişkin esaslar tespit edilmiş, dördüncü fıkrasında da bu madde uyarınca yapılacak olan ödemelerin döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermaye bütçesinden karşılanacağı hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, anılan maddenin birinci fıkrasına, birinci cümlesinden sonra gelmek üzere Resmi Gazetede yayımlandığı 18/01/2014 tarihinde yürürlüğe giren 02/01/2014 tarihli ve 6514 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ile "Bu ücret yoğun bakım, acil servis ve 112 acil sağlık hizmetlerinde tutulan söz konusu nöbetler için yüzde elli oranında artırımlı ödenir." cümlesi eklenmiştir.

Diğer taraftan, Anayasanın 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında memurlar ve diğer kamu görevlilerinin toplu sözleşme yapma hakkına sahip olduğu, 128 inci maddesinin ikinci fıkrasında da memurların ve diğer kamu görevlilerinin aylık ve ödenekleri ile diğer özlük işlerinin kanunla düzenleneceği, ancak malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümlerinin saklı olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Bu çerçevede, 14/8/2013 tarihli ve 28735 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve 01/01/2014 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren "Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2014 ve 2015 yıllarını kapsayan 2. Dönem Toplu Sözleşme"nin "Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklar"ın düzenlendiği üçüncü kısmının "Sağlık ve Sosyal Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme" başlıklı üçüncü bölümünün "Nöbet ücreti" başlıklı 7 nci maddesinde;

"657 sayılı Kanunun ek 33 üncü maddesi uyarınca ödenen nöbet ücretleri dini bayram günleri için %20 artırımlı ödenir. Ayrıca yoğun bakım, diyaliz, ameliyathane, acil servis ve 112 acil sağlık hizmetlerinde tutulan nöbetler için ödenen nöbet ücretleri de %50 artırımlı ödenir."

denilmek suretiyle, dini bayram günleri ile yoğun bakım, diyaliz, ameliyathane, acil servis ve 112 acil sağlık hizmetlerinde tutulan nöbetler için artırımlı nöbet ücreti ödenmesi kararlaştırılmıştır.

Görüldüğü gibi, hem 657 sayılı Kanunda hem de 2014 ve 2015 yıllarını kapsayan Toplu Sözleşmede artırımlı nöbet ücreti ödemesine ilişkin ayrı düzenlemeler bulunmaktadır.

Ancak, anılan Toplu Sözleşmenin birinci kısmının 1 inci maddesinde yer alan,

“(1) Bu Toplu Sözleşme; kamu görevlilerinin geneline ilişkin mali ve sosyal haklarla ilgili bölümü 4688 sayılı Kamu Görevlileri ve Toplu Sözleşme Kanunu kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarının, her bir hizmet kolu kapsamına giren mali ve sosyal haklarla ilgili bölümü ise ilgili hizmet kolu kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarının kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlileri hakkında uygulanır.

(2) Bu Toplu Sözleşmede düzenlenmeyen mali ve sosyal haklar hakkında ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.”

şeklindeki hükmün mefhumu muhalifi ve Anayasanın 53 üncü maddesi gereği aynı konu hakkında hem Toplu Sözleşmede hem de ilgili mevzuatta düzenleme bulunması halinde Toplu Sözleşme hükümlerinin uygulanması gerektiği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, Toplu Sözleşmenin geçerli olduğu 01/01/2014 ila 31/12/2015 tarihleri arasında yoğun bakım, diyaliz, ameliyathane, acil servis ve 112 acil sağlık hizmetlerinde tutulan nöbetler için ödenen nöbet ücretlerinin %50 artırımlı ödenmesi gerektiği, ancak iki ayrı hükmün birlikte uygulanması suretiyle nöbet ücreti ödemelerinde mükerrer artırım yapılmasına imkan bulunmadığı mütalaa edilmektedir.

2- Gerek Toplu Sözleşmede gerek 657 sayılı Kanunun ek 33 üncü maddesinde nöbet ücreti %50 artırımlı olarak ödenecek olan hizmet birimleri tek tek sayıldığından, bu kapsamda yapılan artırımlı nöbet ücreti ödemelerinde hizmetin yapıldığı birimin esas alınması ve doğrudan bu birimlerde ve belirtilen bölümler altında gerçekleşmeyen nöbetler için nöbet ücretinin %50 artırımlı ödenmemesi gerektiği düşünülmektedir.

3- İcap nöbetinin evde tutulan bir nöbet türü olması nedeniyle yoğun bakım, diyaliz, ameliyathane, acil servis ve 112 acil sağlık hizmetlerinde tutulan nöbetler için öngörülen söz konusu artırım hükmünün icap nöbeti tutanlara uygulanmasına imkan bulunmadığı değerlendirilmektedir.

4- Toplu sözleşmenin üçüncü kısmının “Sağlık ve Sosyal Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme” başlıklı üçüncü bölümünün “Nöbet ücreti” başlıklı 7 nci maddesinde dini bayram günlerine rastlayan nöbetler için %20 artırımlı ödeme yapılmasını öngören hüküm, 657 sayılı Kanunun ek 33 üncü maddesi çerçevesinde tutulan tüm nöbetleri kapsadığından, bu günlerde tutulan icap nöbetleri için de %20 artırımlı ödeme yapılması gerektiği düşünülmektedir.

5- 657 sayılı Kanunun ek 33 üncü maddesinde memurlar ve sözleşmeli personele ödenecek nöbet ücreti ile icap nöbeti ücreti düzenlenmiş, maddenin ikinci fıkrasında ise anılan madde hükmünün üniversitelerin yataklı tedavi kurumlarında çalışan ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında bulunanlar hakkında da uygulanacağı belirtilmiş, anılan bentte ise;

“Tıpta uzmanlık öğrenimi yapanlara verilecek aylık veya ödeneklerin tespitinde, aynı durumda bulunan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığındaki personelin aylık ve ödenekleri gözönünde tutulur.”

hükmüne yer verilmiştir.

Dolayısıyla, 657 sayılı Kanunun ek 33 üncü maddesi çerçevesinde nöbet ücreti ile icap nöbeti ücreti ödemelerinden memurlar, sözleşmeli personel ve 2914 sayılı Kanuna tabi olanlardan yalnızca 2547 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında sayılanlar yararlanabilmektedir.

Buna göre, 2547 sayılı Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında sayılanlar hariç olmak üzere 2914 sayılı Kanuna tabi öğretim elemanlarının 657 sayılı Kanununun ek 33 üncü maddesinde düzenlenen nöbet ücreti ile icap nöbeti ücretinden yararlanmalarına imkan bulunmamaktadır.

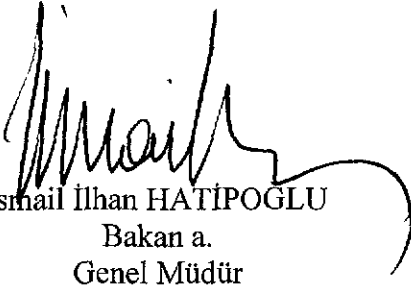
Diğer taraftan, Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliğinin 42 nci maddesinde nöbet hizmetleri evde nöbet, normal, acil, branş nöbeti olarak belirlenmiş olup, icap nöbeti (ev nöbeti);

"Uzman adedi nöbet tutacak miktarlardan az, fakat birden fazla olan kurumlarda uzmanlar sırayla ev nöbetini tutarlar. Bunun için aylık ev nöbet listeleri hazırlanır. Ev nöbetçisi mesai saatleri dışında kurumun idari ve tıbbi her türlü gereklerinden sorumludur. Ev nöbetçisi akşam ziyaretlerini yapmaya, mesai dışında bulunduğu yeri bildirmeye, kuruma her davette gelmeye mecburdur."

şeklinde tanımlanmıştır. Dolayısıyla, icap nöbeti, yeteri kadar uzman hekimin bulunmadığı sağlık kurumlarında sağlık hizmetlerinde aksama yaşanmasını önlemek maksadıyla öngörülen bir nöbet türü olup, sadece uzman hekimler tarafından ifa edilmektedir.

Bu itibarla, 2547 sayılı Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında tıpta uzmanlık öğrenimi yapanların icap nöbeti tutması mümkün olmadığından, bunlara icap nöbeti ücretinin ödenmesine de imkan bulunmadığı, ancak ilgili mevzuatında yer alan hükümlere uygun olarak normal, acil, branş nöbeti tutmaları halinde 657 sayılı Kanunun ek 33 üncü maddesinde düzenlenen nöbet ücretlerinden yararlanabilecekleri değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

İsmail İlhan HATİPOĞLU
Bakan a.
Genel Müdür